

Jong geleerd is oud gedaan: disfunctionele schema*s en modi in het verpleeghuis

Gepubliceerd: 21-01-2020 Laatste bijgewerkt: 19-08-2024

Het doel van dit onderzoek is tweeledig. Ten eerste de validatie van de Young Schema Questionnaire (YSQ) en de Schema Mode Inventory (SMI). Deze instrumenten worden gebruikt om vroege onaangepaste schema's en schemamodi (van invloed op het...

Ethische beoordeling	Goedgekeurd WMO
Status	Werving gestopt
Type aandoening	Persoonlijkheids- en gedragsstoornissen
Onderzoekstype	Observationeel onderzoek, met invasieve metingen

Samenvatting

ID

NL-OMON48287

Bron

ToetsingOnline

Verkorte titel

Disfunctionele schemas en modi in het verpleeghuis

Aandoening

- Persoonlijkheids- en gedragsstoornissen

Synoniemen aandoening

Persoonlijkheidsstoornis

Betreft onderzoek met

Mensen

Ondersteuning

Primaire sponsor: Universitair Medisch Centrum Groningen

Overige ondersteuning: Ministerie van OC&W

Onderzoeksproduct en/of interventie

Trefwoord: Gerontopsychiatrie, Persoonlijkheid, Verpleeghuis, Vroege onaangepaste schema's

Uitkomstmaten

Primaire uitkomstmaten

De primaire uitkomstmaten zijn de YSQ en SMI, ten einde deze instrumenten te valideren. De YSQ en SMI zijn zelfrapportage vragenlijsten. Dit betreft één meting, en bij een subgroep van 60 participanten een tweede meting na een week, voor de test-hertest betrouwbaarheid. Voor de tweede onderzoeksvraag worden de uitkomsten van de YSQ vergeleken met de controlegroepen, naar gelang de aanwezigheid van een psychiatrische stoornis, met behulp van multivariate analyse rekening houdend met potentiële confounders en groepsverschillen.

Secundaire uitkomstmaten

Voor beide onderzoeksvragen worden sociodemografische gegevens, functioneren van persoonlijkheid, vroege traumatisatie, (instrumentele) activiteiten van het dagelijkse leven, alcoholgebruik, psychische klachten, mentaal welbevinden en cognitief functioneren in kaart gebracht met gevalideerde en aangepaste vragenlijsten voor ouderen. Het zijn zelfrapportage vragenlijsten, en twee korte neuropsychologische screeners. Allen worden afgenomen door de onderzoeker.

Toelichting onderzoek

Achtergrond van het onderzoek

De Westerse gezondheidszorg, bij uitstek in Nederland, is zodanig georganiseerd

dat gestreefd kan worden naar zo lang mogelijk zelfstandig wonen. Als gevolg hiervan is de groep die wordt opgenomen in een verpleeghuis in toenemende mate hoogcomplex, dikwijls behept met 'mental-physical multimorbidity'. Er is weinig bekend over het effect van de individuele persoonlijkheid op het aanpassen aan en functioneren in het verpleeghuis, hetgeen een belangrijke uitdaging vormt voor deze groep.

Doel van het onderzoek

Het doel van dit onderzoek is tweeledig. Ten eerste de validatie van de Young Schema Questionnaire (YSQ) en de Schema Mode Inventory (SMI). Deze instrumenten worden gebruikt om vroege onaangepaste schema's en schemamodi (van invloed op het functioneren van de persoonlijkheid) te inventariseren. Ten tweede de exploratie van schema-activatie door de verpleeghuisomgeving, een eerste diagnostische stap in de ontwikkeling van een aangepaste schemagerichte therapie die bruikbaar kan zijn in de laatste levensfase of bij een verpleeghuispopulatie. Onze hypothesen zijn dat de YSQ en SMI valide en betrouwbare maten voor het functioneren van de persoonlijkheid zijn bij deze doelgroep en dat, afgezien van de aanwezigheid van een psychiatrische stoornis, specifieke schema's geactiveerd worden in het verpleeghuis.

Onderzoekopzet

Om het doel van de studie te bereiken willen we 300 patiënten, verdeeld over vier groepen, éénmalig in kaart brengen. Deze vier groepen zijn bewoners van een CPV (Chronische Psychiatrische Verpleeghuis)-afdeling (n=75), bewoners van een somatische verpleeghuisafdeling (n=75), en bezoekers van een polikliniek geriatrie (n=75) en polikliniek ouderenpsychiatrie (n=75). Er is één meetmoment, behalve voor 60 participanten uit de vier groepen, die een tweede meetmoment ontvangen om de test-hertest betrouwbaarheid te onderzoeken van de twee persoonlijkheidsvragenlijsten. De vier groepen worden vergeleken in een dwarsdoorsnede onderzoek.

Inschatting van belasting en risico

De meer kwetsbare participanten in dit onderzoek bevinden zich in de verpleeghuisgroepen. Hoewel er geen sprake is van een dementieel beeld, is er sprake van kwetsbaarheid vanuit somatisch, cognitief en psychiatrisch perspectief. In dit onderzoek streven we naar een zo min mogelijke belasting van de participanten. Waar mogelijk zijn er verkorte testvormen gebruikt voor de samenstelling van het assessment. Assessments worden afgenomen door de onderzoeker en getrainde stagiaires. Het testen vindt bovendien plaats in een vertrouwde omgeving: op de kamer of in een kamer van het huis waar de participant woont. Ten slotte worden de vragenlijsten zo nodig in interviewvorm afgenomen (voorgelezen en ingevuld door de testafnemer) en wordt het assessment opgesplitst in delen met een voor de participant haalbare tijdsduur. Een pilot

testafname bij een oudere verpleeghuisbewoner met forse aandachtstoornissen resulteerde in een totale afnameduur van twee uur, verdeeld over vier sessies. Tijdens het assessment houdt de testafnemer aandacht voor de energie van de participant en vraagt daar actief naar.

Contactpersonen

Publiek

Universitair Medisch Centrum Groningen

Hanzeplein 1
Groningen 9713 GZ
NL

Wetenschappelijk

Universitair Medisch Centrum Groningen

Hanzeplein 1
Groningen 9713 GZ
NL

Locaties

Landen waar het onderzoek wordt uitgevoerd

Netherlands

Deelname eisen

Leeftijd

Volwassenen (18-64 jaar)
65 jaar en ouder

Belangrijkste voorwaarden om deel te mogen nemen (Inclusiecriteria)

- 50 jaar of ouder.

- Bewoners van een gerontopsychiatrische (groep 1) of somatische verpleeghuisafdeling (groep 2) of poliklinische patiënten van een polikliniek ouderenpsychiatrie (controle groep 1) of polikliniek geriatrie (groep 2).
- Gegeven informed consent na ontvangen schriftelijke en mondelinge informatie over het onderzoek.

Belangrijkste redenen om niet deel te kunnen nemen (Exclusiecriteria)

- Onvoldoende beheersing van de Nederlandse taal.
- Een actuele zware psychische stoornis zoals bipolaire stoornis, psychotische stoornis of een actieve stoornis in het gebruik van middelen.
- Volledige wilsonbekwaamheid.
- Diagnose of vermoeden van dementieel beeld.
- Fysieke of mentale onvermogens om zelfrapportage te verrichten bij de vragenlijsten.
- Een geschiedenis van of actuele behandeling in de specialistische GGZ (alleen geldend voor groep 2 en controle groep 2) .

Onderzoeksopzet

Opzet

Type:	Observationeel onderzoek, met invasieve metingen
Onderzoeksmodel:	Anders
Toewijzing:	Niet-gerandomiseerd
Blinding:	Open / niet geblindeerd

Doel: Diagnostiek

Deelname

Nederland	
Status:	Werving gestopt
(Verwachte) startdatum:	01-01-2020
Aantal proefpersonen:	300
Type:	Werkelijke startdatum

Ethische beoordeling

Goedgekeurd WMO

Datum: 21-01-2020

Soort: Eerste indiening

Toetsingscommissie: METC Universitair Medisch Centrum Groningen (Groningen)

Registraties

Opgevolgd door onderstaande (mogelijk meer actuele) registratie

Geen registraties gevonden.

Andere (mogelijk minder actuele) registraties in dit register

Geen registraties gevonden.

In overige registers

Register	ID
CCMO	NL70287.042.19